

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B. ÖRÖKÖSEI.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Szőlőgazdaság és a jövő év.

Az alábbi cikket, amely bennünket mint bortermelő vidéket első sorban érdekel, a Borászati Lapokból vettük; a nehéz viszonyokat, ha a háboru tovább tart nagyon érezni fogjuk; a baj orvoslására vezető eszmét szívesen vesszük mi is és adjuk a köz javára.

Ha visszatekintünk az idej szőlőmivelési idényre, midőn a munkálatoakat még a mozgósítás okozta nap-számlevonás nélkül is alig voltunk képesek kellő időben elvégezni, sőt igen sok helyen a termelők legjobb igyekezetük és áldozatkészségük dacára mindennel megkésték és ennek folytán rengeteg kárt szenvedtek, mi lesz majd tavasszal és nyáron, ha a hadjárat még akkor sem ér véget.

Nem arról van szó, mintha csak egy pillanatig is haboznánk mezőgazdasági munkásainkról, cselédeinkről, odaadó munkatársainkról a haza érdekében lemondani. A gazdatársadalom a végleges diadaiba vetett megingatlan hitével semmi anyagi vagy véráldozattól nem riad vissza, mikor arról van szó, hogy ezt a földet, melyet őseink szereztek, apáink fentartottak, fiaink és dédunokáink részére megoltalmazzuk. Csakhogy épen a fenntartás iránti köteleességérzetünk vált ki belőlünk, szőlőgazdákból méltó aggodalmat. Mert a küzdelem a haza jövője és gazdasági megújítása körül nemcsak a harctéren folyik, hanem itthon is.

Miért is nem közömbös az, vajjon a gazdaság jövő évi munkaprogramját hogyan leszünk képesek úgy keresztül vinni, hogy abból ne nekünk, hanem az országnak legyen minél több haszna. Minden szeretetünk mellett a szőlő iránt, el kell ismernünk, hogy országos szempontból fontosabb, miszerint idejében el legyen vetve az árpa és a zab, jól legyen megmivelve a krumpli és a kukorica, ne kerüljön inségbe a vonó- és tejelőmarha a mesterséges takarmány hiánya miatt. Tehát ott, ahol kevés a munkáskéz s így felvetődik a kérdés, hogy vagy el kell hanyagolni a szőlőmunkát, vagy megkésik a gazda a burgonya-, répa- vagy tengeriültetéssel, ott minden habozás nélkül az utóbbi növényeknek kellend az elsőbbséget adni. Elsőrendű fontossággal bíró országos érdek, hogy azért, sőt épen azért, mert a férfimunkások nagyrésze a harctéren teljesít szolgálatot, idehaza a szokottnál több föld ugaron ne maradjon. A hadviselés ugyanis a fogyasztást, főleg gabona-, hüvelyes- és husneműekben nem csekély mértékben emelte. A hadtudomány egyik első parancsa, hogy

a harcoló seregnek szüksége szentvednie nem szabad. Emberfeletti fáradsalmakat csakis a gyomor fokozott ellátásával lehet az emberi szervezetből kiváltani.

Ha már most megállapítottuk, hogy az elsőbbség a mezőgazdaságé, felmerül mint második kérdés az, miképpen lássuk el szőlőnket úgy, hogy mívelése minél kevesebbe kerüljön és ha már az nem is hozna sok és jó bort, legalább a tőke ne vallja kárát a külterjes gazdálkodásnak. Ez a kérdés, mely a MSZOE. utolsó ülésén, ha nem is mint programszerinti tárgy, de eszmecsere folyamán szóba került, minden esetre megérdemli, hogy vele idejében és behatóan foglalkozzunk. Miért is felkérjük t. szakférjainkat, hogy véleményüket e tárgyban mielőbb mondják el.

Ott, ahol a szőlő képezi egyetlen gazdaságát a tulajdonosnak, vagy ahol maga a (harcba nem vonult) tulajdonos és háznépe képes minden munkát ellátni, ott változás alig fog beállni. A megdrágult és minőségéből veszített napszám a passionátus szőlészt nem fogja megingatni elhatározásában, hogy szőlőjének minden munkát megadjon. Lehet, hogy rá fog gyenge termés esetén arra ismét fizetni, de hisz ezt már megszokta háboru nélkül is. Az a kiscgazda pedig, aki egyedül látja el a szőlőmunkáját — tisztelet a kevés kivételnek — legtöbbször eddig is csak akkor dolgozott a szőlőben, ha egyebütt munka nem akad, ennél a háboru sem fogja ezt a gazdasági vezérelvet megváltoztatni.

Jelentősebb kérdés, hogy uradalmakban és középbirtokokon, melyek kezén területileg szőlőinknek talán fele és több összpontosul, mit tegyenek a jövő évben a szőlőkkel. Talán nem mondunk nagyot, ha azt az impressziókat nyilvánítjuk, hogy a vincellérek és szőlőkezelőknek — hisz ezek rendszerint javakorbéli emberek — közel egyharmada és több katonai szolgálatot teljesít. Vándormunkásokra jövőre alig lehet számítani, pedig a nagyobb szőlőgazdaságok már évek óta csak ezek segítségével voltak képesek szőlőiket ellátni. Mi lesz most? Eddig is, ha az utolsó két évben, a gazzal alig birtunk, az öt-hatszori permetezés, három-négyszeri porozás, a molyirtás jóformán minden kézierőt lekötött, hogyan fogjuk a jövő évben ezt a rengeteg munkát elvégezni? A rendes napszámokkontingens, az asszony- és gyermeknépesség egy része cseléd-szolgálatot teljesít a hadbavonult apa helyett, ott fej az istállóban, vagy ott

ballag az eke mögött, ezeket onnan elvenni nem szabad.

Itt aligha marad más hátra, mint a szőlőnek csak egy részét, hol többet, hol kevesebbet rendes mívelés alá venni s a többit a jó Istenre bízni. Egyet azonban nem szabad semmi körülmények közt elhagyni — a legalább öregiben végzendő metszésen kívül — és az az első két permetezés, melyet május végéig mindenütt el kell végezni, ahol tőke van, mert enélkül a fékevesztett peronospora oly pusztítást fog végezni a magára hagyott szőlőben, hogy akár csákány alá bocsáthatjuk azt. A gondozásra legérdemesebb részét a szőlőnek azután miveltessük oly intenzíven, hogy sokat is jót is, teremhessen, ha a gondviselés is úgy akarja. Hadd jusson diadallal hazatérő harcosainknak néhány pohár jó bor ahhoz a sok mondanivalóhoz, amit a világtörténelem legnagyobb háborujáról elmesélni szükségesnek tartanak.

Mi pedig újból felkérjük t. olvasóinkat, hogy a felvetett eszmét fontolóra venni és véleményüket lapunkban elmondani szíveskedjenek.

A gabona a háboruban.

A földmivelésügyi miniszter nemrégiben felhívással fordult az ország gazdálkodó népéhez, amelyben az élelmiszerekkel való takarékoskodásra és a gabonakészletek nyílt, őszinte feltárására hívja fel a magyar földet mivelő népet. Van a miniszter rendeletének egy igen érdekes részlete, amelyet érdemes volna kivétel nélkül mindenkinek, szegénynek, gazdagnak egyaránt megszívlelni. Ez a részlet így szól: „Ma, aki keveretlen tiszta buza, vagy rozslisztből süttött kenyeret eszik s aki rejtegeti a gabonát, amire a maga házában és gazdaságában nincsen okvetlenül szüksége, vétkezik a haza ellen és az ellenséget segíti.”

Sulyos, nagyjelentőségű szavak ezek, benne van a magyar mezőgazdaság jelentőségének eddig még talán soha sem hallott mértékben való kidomborítása. Őszintén hisszük is, hogy ezeket a szavakat azok, akikhez közvetlenül intézték a legteljesebb mértékben meg fogják szívlelni, de vajon meg fogják-e szívlelni azok is, akik a buzát békés időben csak a spekuláció játékszerének tekintették?

A kormány a mi hitünk szerint bizonyosan fog találni eszközöket, hogy ezt a dolgot az utóbbiakkal is elintézzé, a gazdaközönség a maga részéről már tisztában van a helyzettel és a miniszteri felhívás bizonyosan teljes megértéssel és teljes áldozat-

0h. 5
8x
2b. 7

készséggel a gazdák körében. Mi tudjuk, hogy a felhívás nem azt jelenti, miszerint koplaljunk, csak azt, hogy amíg a háboru tart, kenyér és kenyér között ne legyen különbség. Egyék a gazdag is olyan barna kenyeret, mint a szegény, olyant, amilyent a harcoló katonák esznek. Ha ez a kenyér kielégítheti azok igényeit, akik teljes izomerejüket feszítik meg a haza érdekében és teljesen próbára teszik testi ellentálló képességüket, akkor ennek a kenyérnek jónak kell lenni azoknak is, akik szintén megfeszített erővel dolgoznak ugyan, de mégis fűtött szobában hajtják nap-nap mellett nyugovóra fejüket, akiknek mégis csak pontosan kijár a reggeli, ebéd és vacsora.

A tejjel-mézzel folyó magyar Kánaánban talán szokatlan lesz az időnek előtte kiürült magtár, szokatlan lesz a háborus kenyér, hiszen arra mindig büszkék voltunk, hogy a mi kenyérünk a legfehérebb és a legjobb ízű volt a világon, de ezt a szokatlan ízt meg fogja édesíteni az a tudat, hogy a gabona ma a háboru legjelentékenyebb tényezőjévé vált. Ezt ugyan mi, akik a magyar föld igazát, a magyar mezőgazdasági törekvések létjogosultságát hirdettük, amugy is régen tudtuk. Tudják meg most már azok is, akik a mezőgazdasági törekvésekben csak osztályharcot láttak és tudják meg azt is, hogy a magyar gazdák milliói máris elvitték a haza oltárára a legbeesesebb kincsesé nyilvánított termékét a földnek: a gabonát. Nem fog süket fülekre találni a gazdák körében a földmivélsügyi miniszternek a takarékosagra felhívó szövege sem. Ha áldozatkésztségről van szó, akkor a magyar gazdákat mindenki helyén találja. Áldozatokhoz a gazda hozzá volt szokva a béke napjaiban is, mennyivel könnyebb most áldozatkésznek lenni, amikor nem csupán jól felfogott és jogosult egyéni érdekekről, de az egész ország egyetemes, legnagyobb érdekeiről van szó.

Pártoljuk a Vörös-Kereszt Egyesületet!

Beszüntetett vonatok. A magyar kir. államvasutak üzletvezetősége közölte, hogy december 15-től az alábbi vonalakon jelzett számú vonatok megszűnnek és pedig a kaposvár-barsi vonalon 4615-ös és 4616-os. A somogyszob-barsi vonalon a 4815-ös az egész vonalon, a 4814-es Nagyatád-Bárcs között, a 4818-as és a 4819-es Somogyszob-Nagyatád között. Az adonypusztaszabolcs-tapolczai vonalon az 1111-es, 1112-es és 1121-es az egész vonalon, az 1122-es Adonypusztaszabolcs Alsóörs között. A székesfehérvár-paksi vonalon Székesfehérvár-Börgönd között a 6321-es, 6322-es és 6325-ös, Adonypusztaszabolcs Paks között a 6311-es és a 6316-os. Budapest keleti p.-u.-Adonypusztaszabolcs között az 1111-es és az 1112-es. A kaposvár-siófoki vonalon a 4307-es és a 4308-as. A somogyszob-batonszentgyörgyi vonalon a 4712-es és a 4715-ös. A tapolcza-batonszentgyörgyi vonalon a 6518-as, 6511-es, 6523-as, 6524-es és a 6533-as. Az 1121-es vonat Tapolcza állomásról már december 15-től kezdve nem indul. Ezen forgalomkorlátozással egyidejűleg folyó évi december 15-től kezdve Székesfehérvár-Börgönd állomások között a 6323-as vonatot forgalomba helyezték, úgy, hogy ezen vonattal az 1105-ös közvetítésével a 6314-es vonathoz közvetlen paksi csatlakozást létesítettek.

Megyeegülés.

A mult hétfőn tartotta Zala vármegye negyedévi rendes közgyűlését, amely tekintve, hogy személyi ügyek tárgyalása és több rendbeli választás is volt, nagy érdeklődést keltett.

A megyeegülés legtöbb figyelmét érdemlő eseményei ezuttal véletlenül mégis a tárgyalás legelejére estek. A most mindennél aktuálisabb kérdés: a Zalamegyében teljesen helytelenül megállapított maximális gabona és lisztárak ügye volt ez, amibe most még jókor szölt bele a vármegye.

Ujnépi Elek Ernő tette szóvá a zalamegyei maximális árak megállapításának hibáit és a következő tartalmu javaslatot terjesztette elő.

Zala vármegye közönsége azzal a kéréssel fordul a kormányhoz, hogy a zalamegyei érdekek szempontjából szeremesen megállapított maximális gabona- és lisztárak hatályon kívül helyeztessenek és új árak állapítsanak meg. A közeli Stájerben és az alpesi tartományokban ugyanis oly magasak a gabona és lisztárak, hogy még a vasuti fuvarok mellett is fenyeget a zalamegyei készletek exportálásának veszedelme. A népélemezés olcsóbbá tételének lehetősége Zalamegyében ugyanazon okból nagyon kétségessé válnék. A kormány állapítsa meg tehát a maximális gabona- és lisztárakat Zalamegye s általában a nyugati határszéli vármegyék részére és a Zalamegyében elégtelen mértékben termelt árpa maximális árát legalább is oly alapon állapítsa meg, hogy Zalamegyébe az árpa behozatala épp ugy lehetővé tétessék, mint a közeli Stájerországba.

Általános helyeslés fogadta a javaslatot, melyet teljes egyhangúsággal tett magáévá a közgyűlés.

Eperjesy Gábor a nagyszámban hadba szölitott közigazgatási alkalmazottak érdekében emelt szöit, azt javasolván, hogy a kormányhoz írjon fel a törvényhatóság mindazon közigazgatási emberek hazabocsátása iránt, akiket az I. fokú közg. hatóságok nélkülözhetetleneknek jeleztek.

A közgyűlés Árvay alispán magyarázó szövege elvetette az indítványt, de annál nagyobb helyesléssel fogadta.

Csertán Károly nyug. alispán javaslatát, mely szerint a községi közigazgatás igazán nélkülözhetetlen tényezőinek, a rendkívül nagy számban hadbavonult községi jegyzőknek hazabocsátását kérélemzeze a törvényhatóság a kormánytól, mert a jegyzők munkája nélkül a hadviselés legfontosabb eszköze, a pénz, az adók behajtása szenved késedelmet.

A vármegye tehát ily értelemben felir a kormányhoz.

A háborus témák végeztével került sor a választásokra, elsősorban is a novai főbírói állásnak, Mayer István örökének betöltésére. Farkas Kálmán novai tb. főbíró és Szilágyi Dezső alsólendvai szolgabíró tb. főbíró pályáztak. Kerek 200 szavazat közül Farkas 106-ot, Szilágyi pedig 94-et kapott, s így 12 szöitöbbséggel Farkas Kálmánt választották meg novai főszolgabírónak.

Az ekként megüresedett szolgabírói állásra egyhangulag Kovács Károly közigazgatási gyakornokot választották meg, kinék ellenjelöltje Ambrus Károly jogszöigörölő volt.

A lejárt mandátumu közigazgatási bizottsági tagokat újból mind megválasztották és pedig: Csertán Károlyt, Mesterházy Jenőt, dr. Darányi Ferenczet, dr. Plihal Viktor és dr. Zalán Gyulát.

Az állandó választmány kilépett tagjai helyére a zalaegerszegi kerületből Mesterházy Jenőt, a pacsai kerületből pedig Kardos Cselesztint és Grunner Károlyt választotta meg a törvényhatóság.

Használjunk hadisegély postabélyeget!

HIREK.

Lapunk legközelebbi száma karácsony napján jelenik meg.

Mit is ellenöriztek a járványbiztosok? A tisztaság: egészség; a piszok: betegség. Ezt tanítja a közegészségtan minden paragrafusa. — Mindenütt, ahol emberek, vagy állatok laknak szemét támad, ebben tenyésznek a különféle mikrobák billiói és trilliói. Ebben van penész, rothadás és itt található az erjedés minden fokozata; ezért gözt, gázt ereszt minden szemét és mivel házhelyeink kicsinyek, az udvarok még kisebbek, káros és sokszor mérges gázok igen könnyen bejutnak a lakásokba. Ez magyarázza meg, miért szükséges a szemét mielőbbi kihordása. A járványbiztosok a kerületükben tapasztalt tisztátalanságra felhívták a lakók figyelmét, sőt a rendkívüli eseteket az előjáróságnak is bejelentették, aki felhívta az egyeseket a mulasztások pótlására, azonban barmily jóindulat vezesse is az előjáróságot a tisztaságban és ezzel a megelőző intézkedések megtételében a járványos betegségek ellen, mit használ, ha az egyes lakókban illetőleg háztulajdonosokban nincs meg a tisztaság érzet és tovább is ott diszeleg lakása mellett a minden betegség csirját magában foglaló szemét, piszok. Az ilyen mulasztók valóban a legszigorubb megtorlast érdemelnek.

Jöszivűség. Berger Manóné urnó, a kórházalap javára 1000 koronát adományozott. Vajha igazán nemes tetteit, jöszivűségét minél többen követnék!

A gazdák figyelmébe. A földmivélsügyi m. kir. miniszter felhívja a gazdák figyelmét a forgalomba hozott műtrágya felék hamisított voltára, egyben figyelmezteti őket, hogy a vegykisérlethez szükséges mintavételt egy esetben sem mulasszák el.

Üdvözletek a harcterről. Lapunk több olvasója teljesít katonai szolgálatot a harc-terén, ahol a nagy munka közben sem feledkeznek meg rólunk. Sok üdvözletet kapott már lapunk szerkesztősége a derek katonáktól, fűszerezve a legkedélyesebb hangulattal, ami arról tesz bizonyosságot, hogy katonáink között a lelkesedés mellett a humor sem halt ki. Bárha minél előbb láthatnók őket, gyözelmesen visszatérni!

Adakozás. Nagyságos *Ley József* prépost-plebános ur, 6 korona fordítási tiszteletdíjat a Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai főlkjának volt szives adományozni, mit hálásan köszön az *Elnökség*.

Gyermekszívek a katonák karácsonyára. A Karácsonytünnep melege talán senki szívet sem járja át jobban, mint az ártatlan gyermek szívet. A végtelen öröm, amely kised szívet a szeretet nevében kapott ajándékkal, legyen az bár a legcsekélyebb adomány is, átjárja, oly édes érzélemmel tölti el, amelyet semmi más nem pótol. Ez a szeretet és örömmézt lelkesítette a tapolczai röm. kath. elemi leányiskola tanulóit, midőn a harcoló katonák karácsonyi ajándékára pénzádományokat gyűjtöttek, hogy azok is érezzék a szent ünnep melegét, akik távol szeretteiktől értünk szenvednek, küzdenek. A gyűjtés 77 K. 68 fillért eredményezett, amelyhez az I. osztály 8 K. 16 fillért, a II. osztály 15 K. a III. osztály 11 K. a IV. osztály 36 K. 68 fillért és az V-IV. osztály 6 K. 86 fillért gyűjtött, amely összeget az iskola igazgatósága a kir. tanfelügyelőség útján küldött a hadsegélyző hivatalnak. No lám az ártatlan gyermeki szívek is tudnak a felnötteknek karácsonyi örömet szerezni! Mint halljuk Zalavármegyéből több mint ötezer korona gyűlt össze a népiszölak útján a katonák karácsonyára.

A gazdákör tagjaihoz. A gazdákör igazgatóválasztmánya ez uton is felhívja azon tagjait, akik a folyó évben kiszölgált gáléc vagy raffia árát be nem fizették, hogy azt az értesítésben jelzett határidőig a Tapolczai Takarékpénztárba okvetlenül befizessék. Együttal felhívja, hogy ugy a folyó évi, mint a netán mult évről elmaradt tagsági díjaikat is a községi megbizottaknál befizessék,

A „Vörös-Kereszt“ köszönetei. A Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai fiókjának a következők voltak szívesek adakozni: Spitzer Lázár és Patkó Zsófi fehérműt; Eöry Miklós Nemesgulácsról 2 zsák burgonyát, 1 zsák almát, 45 kiló diót, 2 fazék lekvárt, 1 fazék zsírt; Schwarcz Emilné 5 koronát; Hobok Davidné 2 koronát; Deutsch Leoné Nagyvázsönyről 10 koronát; Grösz Sándor Nemesgulácsról 10 koronát. A kegyes adományokat hálással köszöni az

Elnökség.

Katonák karácsonya. A polgári fiúiskolában ápolt sebesült katonák karácsonyi ajándékára újabb adakoztak: Id. Leszner Mór 1 K, Steiner Lipót, Stiglicz Ella 30—30 f., A. G., Hirsch Imre, Leszner Erzs, N. N., Paúk Ferencné 20—20 f., N. N., Vidosa Illés 10—10 f.

Nemestördemiczen Szalay Katalin tanítónő a róm. kath. iskolában, 1914 december 26-án és 27-én, az iskolásgyermekekkel karácsonyi színelőadást rendez. Belepti-díj: I. hely 1 K, II. hely 80 fill., állóhely 50 fill. A jövedelem a sebesült katonák részére lesz fordítva és így igazán támogatásra érdemes a kis gyermekek színjátéka.

Új menetrend a tapolczai állomáson. Tapolczáról indul Budapestre reggel 3 óra 46 perckor és délután 1 óra 28 perckor. Budapestről érkezik Tapolczára délután 1 óra 15 perckor és este 8 óra 40 perckor. Alsóörsről érkezik Tapolczára reggel 7 óra 47 perckor, Tapolczáról indul Balatonszentgyörgyre reggel 5 órakor, délelőtt 8 óra 36 perckor, délután 1 óra 30 perckor és este 5 óra 2 perckor. Balatonszentgyörgyről érkezik Tapolczára reggel 9 óra 27 perckor, délelőtt 1 óra 16 perckor, délután 4 óra 58 perckor és este 9 óra 7 perckor. Tapolczáról indul Ukkra reggel 4 óra 49 perckor, délelőtt 9 óra 34 perckor, délelőtt 1 óra 40 perckor és este 5 óra 21 perckor. Ukkról érkezik Tapolczára reggel 8 óra 21 perckor, délelőtt 1 óra 18 perckor, délután 4 óra 55 perckor és este 8 óra 56 perckor.

Legújabb találmány! Szabadalmazott oroszlan légnymású mosógép, melynek könnyen kezelhető működése az Eibeschutzszállodában, heifön, 21-én délután 2 órakor; a Pannoniában pedig kedden, 22-én délután 2 órakor lesz bemutatva, szabad bemenet mellett, vételkötelezettség nélkül. Kérem a nagyközönség szíves látogatását. Minden háztartásban nélkülözhetetlen!

Katonatemetés. Második katonát temettük tegnap a tapolczai kórházból. Az ide helyezett ufánusok közül Dobzicski Francisek 24 éves tényleges szolgálatban lévő lengyel származású katona, aki a harctéren kapott sebeitől kigyógyult s itt ismét megbetegedett, tüdőgyulladást és vesebajt kapott, amely a fiatal eleterős katonát sirba döntötte. Temetése tegnap délután volt, amelyen a díszben kivényelt társain kívül az ápolónők és nagyszámú érdeklődő közönség kísérte utolsó útjára az ifjú hőst. Valóban megható képet nyújtott a hazájától távol meghalt katona díszes temetése, aki mint halljuk szülőinek egyetlen gyermeke volt, s akit hozzátartozói helyett a bajtársak és az ezekkel együtt érző nagyszámú közönség kísért örök nyugvóhelyére.

Sebesültjeink karácsonya. A szeretet ünnepe boldogságot, meleget visz a palotákba úgy, mint a legutolsó kunyhóba, abba az édes otthonba, amely a küzdelem erőforrása, a pihenésnek révpártja, az események tüzhelye, a gyermekörömök megszentelt csarnoka. Itt fürdül meg lelkünk a szeretet boldogságában és a multnak édes emlékeiben. Az összetartozandóság melege hív vissza, ha a sors végzete abból kiragadott, vagy magasabb rendeltetés annak elhagyására készítetett. És hányan vannak, akik a jelenben az otthon melegét nem élvezhetik. Elhagyva családi otthonukat, odaígérték életüket a nemzet otthonának, édes hazánknak védelmére, mert „mind hősök ők, mind férfiak, mind hű és hazafi!” Távol családjaiktól, szeretteiktől, vagy a harctéren küzdenek, szenvednek a hazáért, értünk, vagy mint sebesültek a kórházakban, csak

lázalmaikban látják házuk táját és hallani vélik szeretteiknek édes szavait, feladatuknak csodás varázsa elviselhetővé teszi a háboru borzalmaikat és szenvedéseit és otthonuknak nélkülözését egyaránt. Fájdalmasabban sújthatja a nélkülözés ama derék fiainkat, kik vérüket vesztve, vagy testileg megtörtén a harcok sorából kiestek. Igaz ugyan, hogy gondos szeretettel ápoljuk őket, azonban az otthon pótolni még sem lehetünk képesek, csupán törekedni tudunk arra, hogy ennek minél csekélyebb híjja legyen. A nemes törekvésnek módja ismeretes, azonban rendkívüli feladatnak megoldását kívánják. Ilyen rendkívüli eset a közelgő karácsony, a szeretet ünnepe, amely egyúttal a családi életnek az otthonnak is nagy ünnepe. Ápoltjainknak is tegyük az otthon nélkülözését könnyebben elviselhetővé, ne engedjük az elhagyatottságnak szomorú érzetét bennük felébredni. Ha szüleik áldásos ölelésében, vagy szerető hitvesük és gyermekük csókjaiban nem is lehet részük, legalább érezzék, hogy mint egy hazának gyermekei, testvéreink, kikkel jó szívvel megosztjuk a karácsonyi ünnep örömeit. Varázsoljuk a karácsony szent estéjén kórházunkat, kórtermeinket otthonná és hajlitsuk sebesültjeink felé a szeretetteljes figyelemnek minél bősegebb szárnyát: állítsunk karácsonyfát ápoltjainknak, — azért adakozunk a sebesült katonáink karácsonyfájára! Mint halljuk a Vörös-Kereszt egyesület tapolczai fiókjának lelkes ügybuzgó elnöksége a kórház vezetőségével és a fáradhatatlan ápolónőkkel már is megindította ez irányban a mozgalmat. Legyen pénzbeli vagy bármely más természetbeni legcsekélyebb adomány is e célra hálás köszönettel veszi a Vörös-Kereszt egylet és Kórház vezetősége. Szerezzünk örömet a szeretet szent ünnepén sebesültjeinknek, amivel talán magunknak még nagyobb örömet szerzünk!

Kisleányok a katonáknak. A tapolczai izr. elemi iskola leánytanulói a katonák részére, adományaikból pamutot vásároltak s abból harcoló honvédőinknek melegítő ruhadarabokat készítettek, amelyet felküldtek a Hadsegélyző Hivatalhoz és amelyért a mult héten érkezett meg onnan a köszönőirat. Egyébként álljon itt a lelkes kézimunka-tanítónő és a hadsegélyző köszönő irata:

A t. szülőknak, akik pamutadományukkal kegyesek voltak elősegíteni azt, hogy iskolánkba járó leánykájuk kis kacsóik munkájával honleányi kötelességet teljesíthettek és ezzel nekem hozzáférhetőbbé tették szívük, lelkük nemesítését; alábbi, legmagasabb helyről érkezett levél közzétételével, köszönettel nyugtázom.

Tapolcza, 1914 december hó.

Pollák Ilona

az izr. elemi iskola kézimunka-tanítónője.

M. Kir. Honvédelmi Ministerium
Hadsegélyző Hivatala.

Önagysága

Pollák Ilona urhölgynek

Tapolcza.

A folyó évi november hó 30-án, a katonák részére hozzánk juttatott küldeményért és a hazafias cél érdekében kifejtett hasznos fáradozásért az iskolának hálás köszönetet mondok s egyúttal kérem, hogy a munkálkodó növendékeknek megható tevékenységükért elismerésemet tolmácsolni szíveskedjék.

Valóban jól esik az ifjuság ama lelkesedését közvetlenül tapasztalni, melylyel a hős fiainknak nehéz feladatát megkönnyíteni és a hideg idő viszontagságai ellen megóvni igyekszik.

Budapest, 1914 december 14.

A Hadsegélyző Hivatal vezetője helyett:

Melichár,

honvédelmi minisiteri tanácsos.

260.000 orosz fogoly. Csütörtökön este az a hír terjedt el városszerte, hogy Lengyelországban 260 ezer oroszot fogtak el a diadalmas szövetséges csapatok. A nagy győzelem

hire után ez a föltevés nem is volt olyan valószínűtlen, mert amilyen nagyban szokott dolgozni a mi Hindenburg tábornokunk, nem látszott lehetetlennek, hogy ilyen hatalmas fogást csináltak oda fent. A hír megerősítése azonban hivatalos formában nem érkezett meg, s így ez a nagy örömrünk indokolatlan volt. Ez természetesen nem von le semmit a lengyelországi nagy diadal értékéből és világtörténelmi jelentőségéből. Ha talán 260 ezer oroszot nem is, de bizonyára tengersokot ejtettünk foglyot ismét s a közeljövő bizonyára beváltja a legvérmesebb álmokat is, amiket oroszországi hadműveleteink sikeréhez főztünk, — s talán finaléja lesz Hindenburg ama lakonikus jelentése, melyet tegnapelőtt intézett a német császárhoz: „Alálassan jelentem, hogy az egész vonalon győztünk!”

A hadisegély. Késő utódok számára korképnek is beillik az alábbi két epizód. Jóságos emberbarátok, nők és férfiak egyaránt, minden leleményességüket vetik latba, hogy minden lehető és lehetetlen módot és formát kihasználjanak az emberbaráti adakozás fokozására. Az állam, a városok és községek mindent elkövetnek, hogy senki hiányt ne szenvedjen és a harctéren küzdőknek ne keljen hozzátartozóikért aggódniok. Meg is van ennek az állami, hatósági és emberbaráti gondoskodásnak az eredménye. Ezt illusztrálja a két epizód. Egyik:

Az egyik uriaszonyhoz vasárnap délelőtt — 15 ike volt, — beállított a takarítónője. Két oldalt csipőre támasztotta a két karját és nagy büszkén kivágja:

— Elsejere köszönöm a szolgálatot naccsága.

— Na, mi baj, Julcsa? Ijedezett az urnő.

— Nincs semmi baj, naccsága, felelt önzertelen hangon, de nem szorultam rá, hogy ezentul dolgozzak. Eltart engem az állam. Kapok hadisegélyt s jobban élek már ezután, mint mikor idehaza volt az uram. Csak tessék a naccságának elsejere más asszony, vagy leány után nézni.

A másik epizód: A vasuti uton iszonyu duhajul hentereg egy nebuló. Megbotránkozva nezi ezt a nadrágszaggató játékot egy idősebb uriember. Nem tudta megállni, hogy rá ne szóljon.

— Te haszontalan fiú, majd ad neked otthon az apád, amiért így teped a ruhádat.

Nevetve szolt a fiú:

— Az apám az? A háboruban van. Attól a rácok kapnak ki, de nem én!

— Annál inkább kellene vigyázni a ruhádra, ha nincs itthon a kenyérkeresőtök, vélekedett az öreg ur.

— Több pénzünk van nekünk most, mint mikor itthon van az apám, hencegett a fiú.

— Hogy-hogy, kérdezi csodálkozva az öreg ur.

— Hát úgy, hogy kap az édes anyám annyi hadisegélyt, hogy most mindennap hust eszünk és még nadrágra is telik belőle. Mikor az apám itthon volt, csak vasárnap, ha láttunk hust.

A VILÁGHÁBORU KÉPES KRÓNIKÁJA

Előfizetési ára: negyedévre 3 K.

Példányonként 24 fillér.

Kapható:

LÖWY B. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN,
Tapolczán.

A gyermekek is... A gyerekek is sorakoznak. Végtelen sorba, végtelen láncban, erős gyűrűbe, mely körülöleli a fájdalmat, mely elszorítja a zokogást, s megnyitja a vigasz forrását. A gyerekek sorakoznak,

katonás sorban; messzi attól, hol a halál puffogat; taposásuknál nem szakad a föld, nem lángol az avar; a szeretet, a derű fehérszirmu virágai ássák fel fejüket. Ezer és millió apró gyerek, fiuk és leányok megmozdulnak, ezer és millió apró gyerekért, fiúért és leányért. Ezer és millió apró gyerek találkozik most ezer és millió gyerekkel. Eddig minden elválasztotta őket. A diszes pantalonjától a szakadt cipő, a tiszta finom ingecskétől a durva vászonzubbonya messzebb volt a világ két sarkánál. Iskolában, játszótéren, utcákban és otthon, más-más világ, az egyiké harmatos és derűs, a másiké száraz és inséges. És most találkoznak. Minden ellentét, minden különbség egymáshoz siet, egymásra talál, egymásba olvad. Nincs különbség, a sors, az élet egyforma mindenkire. Az élet és halál. A csatatéren, a halál sátra alatt egymás mellett vannak gazdagok és szegények, kiválasztottak és mostohák; mind drága testvérek, mind édes jóbarátok. Ott a sorban, a fergeteg alatt apák fogódnak erős, áttörhetetlen, acélos gyűrűbe, eleven testükkel állnak falat a kultúra ellenségeinek támadásai ellen. S itthon az érces falon belül megdőlnék az elválasztódás minden falai s a falakat elsönek apró gyerekek, fiúcskák és leányok döntik le. Mozgalom indult, hogy a most érkező karácsony, a legnagyobb idők karácsonya mindenkire egyformán, minden gyerekre egyformán ezüstös, ragyogó, boldog és enyhítő legyen. A tehetős gyerekek, a jómód gyermekei, akiknek fájdalomt megkicsinyíti, hogy itthoni életük gondtalan s a nélkülözés, a hideg szoba és az üres gyomor szenvedéseit nem érzik, most megosztják játékaikat, ruháikat, ingecskéiket, takarított özsona-pénzüket azokkal, akiknek a háboru édes szülőjükkkel táplálóiakat is elvitte. Hogy minden gyerekeknek szép és reménykedő karácsonya legyen. Hogy karácsony estén a gond és a nyomor fájdalommal elvesszen és egész nagy fájdalommal, aggódással és szeretetükkel borulhassanak a véres mezőkön, hóviharban kitartó atyjuk felé. Ezer és millió apró gyerek rombolja az elválasztódás falait, ezer és millió gyerek lázas sietséggel kutatja fiókjait, szed halomba játékokat, ruhákat, mindent, amikhez gyermekszíve hozzáfűzte s küldi nélkülöző kis társainak s velük tiszta, meleg gyerekszívének szeretetét is. A gyerekek is sorakoznak. Az apák a viharzó harcmezőn sorban állanak már valamennyi apák egyformán, egysorban. Most a gyerekek, gyermekeik sorakoznak, hősiesen mint az apák, az ő példájukon. A gazdagok szeretettel ölelik a keblükre a szegényeket, kincseiket viszik a hősebb gyerekek lábaihoz: akik nemcsak a fájdalommal, a nyomorral is küzdenek. Most egyformán hősök mind; a gazdagok is, mert lemondani tudnak. S míg az apák a haditettekben versenyeznek, a gyerekek az áldozatokban a lemondásban és a segítségben. A gyerekek, sok ezer és millió gyerek példát mutat. Ne szegyenkezzünk példát venni a kicsinyektől. Mindenki: a felnőttek, férfiak és nők nyissák meg szekrényeiket, fiókjait s versenyezzenek egymással a lemondásban, a szegények gyámolításában és segítésében. Különösen az asszonyok. Ők, akiknek férjük, fiaik távol küzdőhelyeken nélkülöznek és szenvednek. Ők, akik itthon gondoskodásban maradtak, sorakozzanak. Mint a gyerekek, kutassák át házuk s mindent, ami felesleges, ami nélkülözhető, vigyék a hősibb asszonyokhoz, akiknek férjüket, fiaikat és kenyerüket vitte el a háboru. Vigyék s akkor ők is hősök lesznek. Mert lemondani tudnak.

KÖZSÉGHÁZABÓL.

Berger Manóné urnő a kórház-alap javára 1000 koronát fizetett be; köszönetünk nyilvánítása mellett elhelyeztük.

Tapolcza, 1914. december 16.

Horváth Jenő főjegyző **Szollár Gáspár** pénztáros

3284—1914.

Közzé teszem, hogy mindazon katonai személyek családja, kiknek családfenntartója a háboruban elesett, vagy eltűnt és ezt okmányilag igazolni tudja, a katonai özvegyek és árvákat megillető ellátási díj folyósítása végett jelentkezék mielőbb nálam.

3311—1914.

Azoknak, akik üszöborju*, 3 évesnél fiatalabb üszőt vagy hasas tehenet gazdasági célra és nem levágásra akarnak vasuton szállítani, a szállítási tilalom alól a felmentésért az alispánhoz kell folyamodni.

Tapolcza, 1914. december 18.

Horváth Jenő
főjegyző.

Legszebb és legolcsóbb ajándék a könyv!

A legújabb szépirodalmi és ifjúsági művek. Imakönyvek, képeskönyvek, meséskönyvek. Karácsonyi és újévi :: képeslapok. :: Levélpapírok nagy választékban kaphatók

LÓWY B.

könyv- és papirkereskedésében.

Keresek
egy szőlőelómunkás Vincellért,

aki a Szentgyörgy-hegy keleti részén fekvő 2483 □-öl területű fiatal oltvány-szőlőm összes munkáját évi készpénzfizetésért elvégezné, ebbeli ajánlatok szóval vagy írásban a tulajdonosnál, Keszthely, Rákóczi-ut 74. sz. intézendők.

THURY LÁSZLÓ, ny. m. kir. adótárnok.

POROSZ-SZÉN

= = állandóan kapható = =
KESZLER JENŐ cégnél, Tapolczán,

Lesenczetomaji körjegyzőség.

39—914. hat.

Hirdetmény.

Lesenczenémetfalu községben jó forgalmu

községi kovácsműhely

bérbeadó.

Feltételek a községbirónál megtudhatók.

Lesenczenémetfalu, 1914. évi november hó 30-án.

Vöczköndy
körjegyző.

Kiadó

január elsejére az adóhivatali házban 3 szoba és hozzátartozó helyiségekkel álló igen ::

csinos lakás.

Bővebbet Pruska Ferenc.

ELADÓ

Tapolcza község mellett, Szentgyörgy-hegy keleti részén fekvő 2483 □-öl területű gondozott és jól termő fiatal

oltvány-szőlő

az összes pince és présházbeli tárgyakkal együtt. Bővebbet a tulajdonosnál — levélel is — **KESZTHELY, Rákóczi-ut 74. sz.** tudhatni meg.

THURY LÁSZLÓ
ny. m. kir. adótárnok.

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főter.
Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertés- és elsörendű sertészsir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak. ::

Naponta saját készítésű friss virsli, kalbász, párisi és szafaladé. ::

Legolcsóbb napi árak!